Łódź, dn. 31-V 1922 r. Cena pojedyńczego numeru 30 mk. Rok założenia 1897

№. 147

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk 1890
Miesięcznie „ 630
za roznoszenie
70 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 2100
Miesięcznie „ 700
poza Łodzią egz. 32
w Ameryce
½ dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy Oszczędności 60.594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

BUDUJMY OJCZYZNĘ zgodą i pracą!

KALENDARZYK

28 N Augustyna B. W.
29 Teodozji P. M.
30 Feliksa P. M.
31 Anieli P. Petroneli
1 C Bl. Jakóba Strzem.
2 P Marcelina i Blan.
3 S Erazma B. M.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda dnia 31 maja 1922 roku

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kościuszki 4!
TELEFON 28.

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 5..
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

Niniejszym podaje się do wiadomości wszystkich, pragnącyeh objąć posady w bankach, względnie tych, którzy takowe w czasie bezrobocia pzzyjęli, że na mocy uchwał ogólnego zebrania pracowników bankowych podlegają bezwzględnie prawom bezrobocia na równi z bankowcamj niestrejkującymi.

Podając niniejsze do wiadomości przestrzegamy wszysikich wyżej wymienionych przez konsekwncjami, które na siebie ściągnąć mogą przez niesolidaryzowanie się z naszą akcją bezrobocia.

Związek Zawodowy
Pracowników Bankowych w Łodzi

2451K)

Załobne posiedzenie Reischłagu

BERLIN, 30, (PAT) Dziś przed południem o godz. 11 odbyło się posiedzenie specjalne Reichstagu, poświęcone polsko— niemieckiej umowie górno—śląskiej. Na znak żałoby chorągiew na gmachu opuszczono na pół masztu. W sali naprzeciw miejsca prezydjalnego umieszczonego biało—złoty sztandar z orłem śląskim przysłonięty krepą.

Poseł Hetsch wyraził zdanie, że rozstrzygnięcie sprawy górnośląskiej przez ententę **uważane jest przez wszystkie partje jako pogwałcenie traktatu pokojowego, przeciw któremu należy założyć protest.**

Mówca podkreśla, że rokowania w Genewie odbyły się pod przymusem tragicznym dla Niemiec. W interesie ludności niemieckiej, oderwanej od ojczyzny, leży wyzyskanie niemieckich sił i gospodarczych zdolności.

Komisja woła do Niemców pozostałych w polskiej dzielnicy: Pozostańcie w tym kraju i służcie tam podstawie dla kultury i gospodarki niemieckiej! Komisja zaleca przyjęcie traktatu i wyraża pewność, że rząd polski wykaże w tej sprawie taką samą lojalność jak i niemiecki. Mówca kończy słowami, skierowanemi do ludności części polskiej G. Śląska, z którą Niemcy zawsze pozostaną w najściślejszym duchowym związku.

W końcu stawia wniosek, aby **powtórzono wyrażony przez Schiffera w Genewie i uznany przez radę ministrów protest przeciw oderwaniu części G. Śląska.**

Komisarz rządowy Schiffer oświadczył, iż podpisaniem tego traktatu nie wymaże się przeszłości. Doktór Schiffer jeszcze raz oponuje przeciwko oderwaniu i podziałowi G. Śląska i mówi: „Do oderwanych od nas ziomków wołam: Spełnijcie swój obowiązek obywatelski wobec rządu polskiego, ale nie narażajcie w spełnianiu tego obowiązku dalszego ciągu rozwoju niemieckiego życia, nietylko w kierunku gospodarczym, ale i pod względem kulturalnym i ideowym. **Pracujcie w dalszym ciągu i pozostańcie w obcym kraju dobrymi Niemcami!“**

Doktór Schopenik Mikołaj, jeden z posłów, który przez odłączenie części G. Śląska od Niemiec został polskim — obywatelem, powiedział: „ W miłości ku ojczyźnie naszej głosowaliśmy za Niemcami. Przeszło 400. tysięcy ludzi czujących się Niemcami zostało obywatelami polskimi. **Spełnimy nasz obowiązek, ale ojczyzny niemieckiej sie nie wyrzekniemy i ducha niemieckiego nie zatracimy“.**

Odpowiedź rządu niemieckiego.

PARYZ 29 (PAT) Havas. Specjalny kurjer przywiózł niemiecką odpowiedź na notę komisji reparacyjnej dnia 31 marca. Przybył on dziś rano do Paryża. Odpowiedź rządu niemieckiego została dziś w południe doręczona w sekretarjacie komisji. Jest bardzo możliwe, że opublikowanie jej nastąpi jednocześnie w Paryżu i Berlinie. (o)

Cziczerin u D'Annunzia.

RZYM 29 Radio. Cziczerin złożył wizytę poecie włoskiemu Gabryelowi D'Annunzio. Zapewniają, że w rozmowie poruszone zostały sprawy rewolucji w Rosji, prawodawstwa rosyjskiego, armii sowieckiej, agitacji komunistycznej zagranicą, systemu organizacji społecznej w Rosji sowieckiej i t. d. (o)

Czy istnieje traktat wojskowy rosyjsko-niemiecki.

WIEDEN 30 (PAT) „Neue Freie Presse" donosi z Londynu pod datą 29 b. m.: Na zapytanie posła Horna w izbie gmin, odpowiedział Lloyd George, że wiadomość o rzekomym traktacie wojskowym, zawartym między Niemcami a Rosją została zbadana, jednak dotychczas nie otrzymano dokładnych relacji, ani też potwierdzenia jej (?) W każdym razie sprawa ta nie będzie spuszczona z oka.

Z ostatniej chwili

O PENSJACH URZĘDNIKOW.

WARSZAWA 30 (wł.) Rząd uregulowawszy sprawę podwyżek dla oficerów, obecnie zajmuje się poprawą płac dla urzędników cywilnych. W tej sprawie ministerjum skarbu ma zgłosić specjalny wniosek na radę ministrów, podnieść jednak należy, że podwyżki zawierać się będą jedynie w granicach ustaw dotychczasowych, bo na wydatniejsze podwyżki skarb nasz zdobyć się nie jest w stanie.

Ostateczna w tej mierze szczegółowa uchwała rady ministrów zapadnie w ciągu najbliższych dwu dni. (5)

NOWY POSEŁ NIEMIECKI.

WARSZAWA 30 (wł.) Nowy poseł niemiecki Rauscher, został przyjęty wczoraj o g. 5 p przez p. ministra spraw zagranicznych, Skirmunta, z którym odbył dłuższą rozmowę. Wręczenie Naczelnikowi państwa listów uwierzytelniających ma się odbyć w bieżącym tygodniu. (5)

OCHRONA LOKATOROW.

WARSZAWA 30 (wł.) W komisji prawniczej rozpatrzono odwołania od uchwał komisji warszawskiej i miast wojewódzkich które idą do głównej komisji przy ministerjum spr. wewn.

Od uchwał wszelkich innych komisji komornianych odwołania idą do kom. wojewódzkich.

Następnie postanowiono, że jeśli komisje miejscowe nie ustalą mnożników komornianych do 1 czerwca, ew. 1 grudnia r. b., to określą je komisje odwoławcze.

Nadto uchwalono, że od dnia ogłoszenia ustawy aż do 1 lipca 1927 nie wolno będzie przerabiać mieszkań prywatnych na lokale handlowe, biura, kinematografy i teatry pod karą grzywny i aresztu oraz przymusowego przywrócenia stanu poprzedniego.

Ustawa ma obowiązywać na całym obszarze Rzeczyposp. z wyjątkiem woj. śląskiego i wileńskiego. Co do tego ostatniego zastrzeżono decyzję posłom wileńskim. (5)

Trudności w odbudowie Rosji.

Odbudowę życia gospodarczego w Europie musi poprzedzić najpierw odbudowa Rosji. Nic też dziwnego, że oczy wszystkich zwrócone są dziś przedewszystkiem w tym kierunku. Rosja sowiecka jest dziś na fali życia gospodarczego tą ongiś płynącą barką, która jednak przez nieszczęśliwy zbieg okoliczności przewróciła się i utknąwszy wśród fal, wbita w dno rzeki, wytwarza dookoła siebie ów wir nieustający.

Dlatego wszystkie wiadomości z Rosji i o Rosji, o tej barce, która jednak kiedyś musi uledz ogólnemu naporowi i popłynąć znów z prądem życia, są dziś z którejkolwiek bądź strony za wszechmiar pożądane.

Ostatnio bawił właśnie w Rosji niemiecki sekr. stanu, dr. August Müller, który powróciwszy do Niemiec, na podstawie naocznej obserwacji zdał na posiedzeniu związku Przemysłu Niemieckiego w Hamburgu w dniu 23 b .m. szczegółowe sprawozdanie co do stosunków w Rosji sow. i znakomicie scharakteryzował najgłówniejsze trudności, jakie dziś stoją na przeszkodzie w jej odbudowie.

Dr. Müller stwierdził przedewszystkiem, że obecne surowe piętno komunizmu „ciąży“ niesłychanie rosyjskiemu życiu gospodarczemu. O stopniu rozkładu gospodarki rosyjskiej trudno dziś sobie wyrobić jakiekolwiek wyobrażenie. Stan w rolnictwie jest katastrofalny. N. p. według wiarogodnych zestawień bawiących w Rosji specjalistów na objętych dziś głodem terenach Rosji sowieckiej jeszcze w r. 1921 znajdowało się 2,340 miljonów pudów zboża. Dziś tylko... 435 mil, (!) Jest to zastraszające, a obecna klęska głodowa Rosji utrudnia wogóle jakąkolwiekbądź pomoc w jej odbudowie i wszelkie zabiegi uniemożliwia. Staje się to jeszcze bardziej zrozumiała, gdy się uwzględni, że z ogólnej przestrzeni uprawnej na pomienionym terenie głodowym tylko 25 do 30 procent można brać pod uwagę.

Drugą kwestją jest stworzenie odpowiedniego systemu w Rosji, któryby życie gospodarcze pchnął na właściwe tory. Obecnie Sowiety idą ku temu następującymi drogami: pragną rozdać obcym koncesje i ugruntować u siebie różne ugrupowania gospodarcze. Ale w jaki dzieje się to sposób... Otóż kto z cudzoziemców chce wziąć udział w powyższej akcji musi się podporządkować ściśle obowiązującym „przepisom bankowym“. Na czem zaś te przepisy polegają? Otóż przekazywanie pieniędzy musi się odbywać za pośrednictwem banku Państwa, a przekazywanie to, jak i składanie pieniędzy w tym banku przedstawia poważne niebezpieczeństwo dla właściciela. Bank stosuje bowiem przy wymianie specjalny, przez się dowolnie ustanawiany „kurs przymusowy“, który w praktyce wynosi ledwie jedną szóstą normalnego kursu prywatnego. To też nikt nie zmienia w Rosji gotówki. —

Następnie inne oszustwo. Każdy koncesjonarjusz, nietylko że musi oddawać na korzyść rządu pewną, poważną część swej produkcji, jako „odszkodowanie“, ale nadto musi opłacać, pewną, określoną sumę pieniężną. Świadczyłoby to o tem, że każdy koncesjonarjusz jest obowiązany do płacenia podatku, czyli że obowiązują [illegible] szczególniejsze przepisy, z pod których ktokolwiek inny jest zwolniony, bo przecież nikt nie słyszał jeszcze o „systemie podatkowym“ w Rosji.

A dalej ważną jest w Rosji kwestja prawna. Sowiety wysilają się, ażeby wyjść z obecnego stadjum „kompletnego bezprawia“, jednak w treści rzeczy wcale nie widać w tym kierunku ani dobrej woli, ani faktycznego o rzeczy pojęcia. Naprzykład wydano „powszechne przepisy o zobowiązaniach“ i pomieszczono w nich taką klauzulę: jeżeli dotrzymanie umowy między kontrahentami by[ło] ze szkodą dla państwa, umowa ta może wtedy zerwaną. Jasna rzecz, że w takich warunkach nikomu nie przyjdzie ochota do zawierania umowy, bo pojęcie „szkody dla państwa“ jest bardzo rozciągliwe, a interes stron nie jest w ten sposób dostatecznie zagwarantowany. —

Tych kilka uwag stwierdza niezbicie, że główną przyczyną trudności w odbudowie Rosji jest panujący tam system bolszewicki, a zdanie to bynajmniej nie jest odosobnione nietylko w Europie, ale i — w Ameryce przedewszystkiem. —

A w związku z tem bardzo ciekawą jest konkluzja wywodów dra Müllera, który w zakończeniu mówi co następuję:

„O trwałości bolszewickiego regimu da się tyle powiedzieć... że nie byłoby pożądane nagłe rozpadnięcie się takowego, a to dlatego, że musiałoby to spowodować anarchistyczny chaos. W Rosji bowiem rozpoczął się co dopiero „proces transformacyjny“, szczególnie na ekonomicznym podłożu, który powoli rozprzestrzenia się także na... rządowy i społeczny kierunek...“

„Zaś w różnych dziedzinach interes jednostki (Iudividual—interesse) i pod pewnym względem również własność prywatną z powrotem uwzględniono, dla przynęty...“

Czyżby zatem stopniowy nawrót w Rosji do gospodarki realnej w drodze do usunięcia trudności?...

Fakty stwierdzone przez dra Müllera są naprawdę zaciekawiające.—

W. D.

Z sejmu.

—o—

WARSZAWA, 30, (PAT) Sejm w drugiem i trzeciem czytaniu przyjął nowelę do niemieckiej ustawy o sądach przemysłowych i kupieckich. Nowelę, która okazała się potrzebną ze względu na spadek kursu marki polskiej.

Poseł Daszyński uzasadniał nagłość wniosku P. P. S. w sprawie autonomji Galicji Wschodniej.

Podniósł on, że konieczną rzeczą jest stworzyć w Małopolsce Wschodniej sejm krajowy i zarząd krajowy odpowiedzialny przed tym sejmem. Przeciw nagłości przemawiał poseł Zamorski, który **podniósł, że nie wolno tej sprawy załatwiać poza obrębem innych spraw polskich, gdyż jest to chwila niestosowna i że mylnem jest stanowisko, by prawa polskie do Wschodniej Galicji uczynić wątpliwemi. W głosowaniu odrzucono nagłość wniosku** i odesłano go do komisji konstytucyjnej.

Następnie Sejm przystąpił do rozpatrzenia nagłości wniosku P. S. L. w sprawie noweli do ustawy o reformie rolnej.

Poseł Staniszkis w dłuższem przemówieniu oznaczył wniosek, jako agitacyjny i obliczony na wywołanie wrażenia na zewnątrz, wobec zbliżających się wyborów.

Poseł Wojdaliński imieniem Nar. Zjedn Ludowego oświadczył się za nagłością, zastrzegając sobie poczynienie poprawek.

Poseł Dubanowicz uważa wniosek za sprzeczny z konstytucją i jest przeciwny nagłości.

Przeciw nagłości wniosku przemawiał jeszcze poseł Federowicz, zaś za nagłością posłowie: Matakiewicz, Stąpiński i Zalewski.

W głosowaniu nagłość wniosku odrzucono 270 głosami przeciw 128. Wniosek odesłano do komisji rolnej i prawniczej, poczem zarządzono przerwę.

Po przerwie przystąpiono do głosowania nad monopolem tytuniowym.

W imiennym głosowaniu nad art. 1 głosowało posłów 386. Poseł Rajski i Wójcik, zwolennicy monopolu, spóźnili się z oddaniem kartek, tak, że głosy ich nie zostały policzone. Obliczenie głosów trwało przeszło półtorej godziny. **Za art. 1, który ustanawia monopol tytuniowy, głosowało 183 posłów przeciw również 183 posłów.**

Marszałek powołał się na artykuł 37 regulaminu, który mówi, że marszałek rozstrzyga o wszystkich spornych sprawach, nie określonych wyraźnie w regulaminie, dotyczacych sposobu obrad. Wprawdzie artykuł upadł, ale pomimo to trzeba głosować nad dalszemi artykułami. W żadnym sejmie takiego wypadku jeszcze nie było, ale często zdarza się, iż ustawa w drugiem czytaniu wychodzi artykułami sprzecznemi między sobą, co dopiero w trzeciem czytaniu zostaje usunięte.

Wśród ciągłej wrzawy wywołuje marszałek artykuły 2—6 włącznie; a ponieważ nikt nie żąda głosu, ogłasza je za przyjęte.

Art. 7 przyjęto 184 głosami przeciw 178. Dalsze głosowanie odroczył marszałek do jutra do godz. 3—ej po poł.

Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia znajduje się m. in. deklaracja ministra spr, zagran, oraz nagły wniosek posła Radziszewskiego w sprawie drożyzny gotówki.

Muzeum Anatom.-patolog.
Codziennie od 10 r. do 11 w.
„Urania“ Cegielniana 34. 2368s

KRONIKA TELEGRAFICZNA

—o—

(kt) „Neue Freie Presse“ donosi z Berlina, że obecnie toczą się tam między rządem niemieckim z jednej strony, a między rządem Ukrainy sowieckiej, Gruzji, Czyty, Republiki Sowieckiej Dalekiego Wschodu i pogranicza syberyjsko-mandżurskiego z drugiej strony rokowania, mające na celu uzupełnienie traktatu zawartego w Rapallo.

(kt) W Poznaniu aresztowano 3 osobników, co do których istnieje podejrzenie, że spowodowali katastrofę pociągu międzynarodowego pod Oluszem. (5)

(kt) Reuter donosi o zadawalającem przebiegu konferencji irlandzkiej przy udziale przedstawicieli Anglji. Collins i de Valera zajęli stanowisko, umożliwiające dalsze obrady. (5

(kt) Wczoraj poseł włoski przy rządzie łotewskim zakomunikował w ministerstwie spraw zagranicznych zaproszenie Łotwy przed państwa ententy na konferencję eksportów w Hadze. Rzeczpospolitą łotewską na tej konferencji reprezentować będzie Mayerowicz. 9

(kt) W wielkim procesie wytoczonym w Rewlu 115 komunistom zapadł wyrok, mocą którego 6 członków parlamentu, należących do grupy komunistycznej, zostało skazanych na ciężkie roboty, 33 na zamknięcie w domu poprawy, Reszta oskarżonych została uwolniona 9

(kt) Wiedeńskie dzienniki donoszą, że przesilenie gabinetowe będzie prawdopodobnie dzisiaj zażegnane Kierownikiem nowego gabinetu zostanie poseł doktór Seipel. Tekę ministera handlu obejmie doktór Grünberg Teka ministra skarbu nie jest jeszcze obsadzona

Z POZNAŃSKIEGO

—o—

Bandyci w pociągu.

POZNAŃ, 29 (PAT) Wczoraj w nocy pod Kluczborkiem 3 bandyci, z których dwuch było ubranych po wojskowemu i jeden w sportowym ubraniu, wtargnęli przez okno do pociągu kursującego między Krakowem i Poznaniem przez G. Śląsk. Przedstawili się oni jako funkcjonarjusze poszukujący broni i zaczęli rewidować pasażerów, zabierając przytem pieniądze. Zrabowali ogółem przeszło 2 miljony marek. Dokonawszy rabunku bandyci zbiegli. Wysłany natychmiastowy pościg nie dał narazie żądnych wyników.

Stan pogody

Według danych państwowego instytutu meteorologicznego. Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 20.4, najniższa 5.3 stopnia. Prognoza: pogodnie, ciepło, słabe wiatry lokalne. (5)

BATYSTY,
FROTTE, ETAMINY i FIRANKI
poleca sklep bławatny
A. TETZLAFF i S-ka
Piotrkowska 100, tel. 541
2073

Widmo z roku 1920

Ostatnie podrygi hakatyzmu

„Ciemne potęgi pracują dniem i nocą, ażeby pomóc partji Burszego do zwycięstwa w synodalnych wyborach", jak pisze, pieniąc się z wściekłości łódzka Presse, której nie tyle o wyznanie Lutra czy Kalwina chodzi, ile o interes pruski, co całe plemiona słowiańskie nietylko wynarodowił ale zdeprawował moralnie, czyniąc z nich najwiekszych wrogów wiary i polskości. Przeciez P. Bogu wszystko jedno w jakim języku synowie i potomkowie Lutra będą go wielbić i my wiemy, że do rozwoju polskiego języka walnie się reformacja przyczyniła w XVI wieku jeszcze, i że w Anglji, Szwecji, Norwegji luteranizm, istnieje i obchodzi się bez mowy niemieckiej, a więc dlatego ma zaginąć w Polsce, jeżeli Bursze zwycięży. Mnie się wreszcie zd je, że sami hakatyści dążą do jego zguby, sprzeciwiając się rękami i nogami najsłuszniejszym dążeniom superintend Burszego i wogóle postulatowi zdrowego rozsądku, że w Polsce należy mówić i modlić się po polsku, a przynajmniej nie narzucać swoich szowinistycznych zapędow współwyznawcom, którzy są Polakami i takimi pozostać pragną.

Wreszcie w jakiem świetle przedstawiają luteralizm w Polsce kaligrafi z N. F. Presse, jeżeli jego istnienie zależy od zwycięstwa Burszego. którego mu życzymy z całego serca, nazywając dostojnika kościelnego grabarzem religji Czyż to nie szlachetniej powiedzieć szczerze nie o luteranizm, lecz hakatyzm nam chodzi i w pływy zasad bismarkowych, które dosyć głęboki korzenie zapuściły niestety u nas, dzięki znanemu „Drang nach Osten" i „Deutschland uber alles". Ale to już pieśń przeszłości i rozpaczliwe modły do Lutra wcale jej nie wskrzeszą. (7)

M. J.

Wiadomości polityczne

Trudności górnośląskie

(wp) Termin objęcia Górnego Śląska przez władze polskie musi być odroczony. Przyczyną są trudności, jakie wyłoniły się w pertraktacjach o tę sprawę z rządem niemieckim. Niemcy twierdzą, że notyfikacja o dokonanych ratyfikacjach układu polsko—niemieckiego nie upoważnia jeszcze strony polskiej do wszczynania kroków w celu objęcia przyznanej Polsce części G. Śląska. Wobec konieczności przezwyciężenia tych trudności wojska polskie wkroczą na G. Śląsk prawdopodobnie dopiero w drugiej połowie czerwca.

Jednocześnie z owemi utrudnieniami ze strony oficjalnej mamy do czynienia z wzmożoną propagandą niemiecką prasową. Dzienniki niemieckie alarmują obecnie, że podział G. Śląska jest gwałtem, spowodowanym nie plebiscytem, ale przegraną wojną. Organizacje hakatystyczne nawołują nieustannie do obrony tej „rdzennie niemieckiej ziemi" przed „zaborczością" polską. (12)

O odrębność Wschodniej Małopolski

(wp) Na posiedzeniu wczorajszem PPS. przedstawiło Sejmowi następujący wniosek nagły:

„Sejm wzywa Rząd, by przedłożył Sejmowi w możliwie najkrótszym czasie projekt organizacji administracji na części terytorjum Małopolski, zamieszkanej w większości przez ludność ukraińską.

„Podstawą tego projektu winno być utworzenie terytorjum autonomicznego z własnym Sejmem i odpowiedzialnym przed nim zarządem krajowym oraz zabezpieczeniem wolności rozwoju dla narodów, terytorjum to zamieszkujących."

Wniosek ten podpisali wszyscy posłowie PPS. wraz z posłami ze Wschodniej Małopolski z tego stronnictwa, pp. Moraczewskim, Djamandem, Liebermanem, Hausnerem, Smulikowskim.

Jak wiadomo, PPS. jest odosobnione w swem dążeniu do oderwania Wschodniej Małopolski z całości ustroju Rzeczypospolitej.

Ludowcy za przyśpieszeniem wyborów

(wp) Jeden z loaderów stronnictwa ludowego w rozmowie z naszym referentem oświadczył, że do wyborów na jesieni dojdzie. Jako konieczności, które muszą być przez obecny Sejm załatwione wymienił: ordynację wyborczą, budżet, regulamin zgromadzenia narodowego i ustawę o powszechnej służbie wojskowej. (12)

Przedwyborcze „spekulacje" naszej lew

(wp) Na jedną grupę chcielibyśmy zwrócić uwagę. Na grupę „Wyzwolenia".

Był okres, kiedy Wyzwolenie było nader głośne. Epoka Moraczewszczyzny, okres fermentu rewolucyjnego, czas ząbkowania naszej państwowości; wtedy to eksbuchalter Stanisław Thugutt stanął na czele Ministerjum spraw wewnętrznych, wtedy to przynależność organizacyjna i temperamet nieokiełznany były najlepszymi kwalifikacjami na objecie najwpływowszego stanowiska.

Dzisiaj thuguttowcy pozornie przycichli. Raczej opinja publiczna zwraca na nich niestety mało uwagi. Przypomnieli się podczas ostatnich dyskusji politycznych nad eksposé Ponikowskiego. Ich mówca, p. Rudziński „wystąpił w obronie Białorusinów, Ukraińców" i za to otrzymał słowa uznania „ze strony reprezentanta żydów." Zaraz widać było iż obok pewnych wskazań o podkładzie ideowym ważkim czynnikiem są względy wyborcze.

A oto nowy charakterystyczny przykład. Świeżo Wyzwolenie ogłosiło nowy swój program polityczny. Oczywiście radykalny i ogromnie „postępowy". Lecz nie o to chodzi Najkapitalniejsze leży w tem, iż ów program thuguttowcy ogłosili i po polsku i po... ukraińsku, (12)

Delegacja Wilna u gen. Szeptyckiego

(wp) Pod przewodnictwem prezydenta m. Wilna Bańkowskiego przybyła do Krakowa delegacja wileńskiej Rady miejskiej celem wręczenia gen. Szeptyckiemu obywatelstwa m. Wilna w uznaniu jego zasług położonych w dziedzinie wyzwolenia m. Wilna z pod najazdu bolszewickiego. (2)

Czy Lloyd George jest człowiekiem honoru.

Złamanie przyrzeczenia w sprawie granic, danego min. Skirmuntowi w Genui.

WARSZAWA 30-5 (Tel. własny) Pan K. Smogorzewski donosi dziś do „Gazety Porannej".

W Genui nie udało się Lloyd George'owi podjąć dyskusji w sprawie naszych granic wschodnich, ale może on nam jeszcze zgotować niejedną niespodziankę.

W swej mowie wygłoszonej 25 b. m. Lloyd George zapowiedział wyraźnie, że jeśli konferencja haska zakończy się powodzeniem, to wówczas zostaną nareszcie załatwione sprawy granic i poraz pierwszy będziemy mieli spokój w Europie.

Jaki pokój? Zausznik Lloyd George'a Garvin pisze we wczorajszym „Observerze", że pokój w Europie będzie niemożliwością dopóty, dopóki granice Europy wschodniej, szczególnie od strony Polski nie zostaną silnie poprawione. Nie jest pewnikiem, że Garvin ma na myśli tylko nasze granice wschodnie.

W Genui w kołach miarodajnych krążyły uporczywe pogłoski, że Rathenau oświadczył Lloyd Georgeowi, że Niemcy nie podpiszą ostatecznego paktu o nieagresji o ile nie zostanie im zwrócony Gdańsk i cały Śląsk. Lloyd George miał Rathenauowi obiecać swoje w tym celu poparcie.

Kanclerz Wirth o konferencji

BERLIN 29 PAT) Kanclerz Wirth złożył wczoraj w Reichstagu oświadczenie, w którym między in. powiedział: Co się tyczy konferencji genueńskiej, to myśl zwołania konferencji światowej, która miała uzdrowić naprężenie gospodarcze bezwarunkowo była wielką śmiałą, i wzniosłą. Ograniczoną jednak została odmową Ameryki i stanowiskiem Francji. Ilość zagadnień, którymi zająć się miała konferencja w Genui zredukowano dla Niemiec. Największą kwestją była sprawa odszkodowań. Niemcy do ostatka wytrwały na tej konferencji, która oznacza ogromny postęp, jeśli po 3 i pół latach po zawieszeniu broni dopuszczeni zostali oni do wspólnych obrad. Delegacji niemieckiej, ożywionej myślą porozumienia udało się odeprzeć zamiar Francji wykluczenia Niemiec poza nawiąs. Następnie kanclerz wskazał, że przedstawiciele Rosji i Niemiec zgodnie dążyli do rozwiązania zagadnień pokojowych i zmuszali innych do działania. Traktak zawarty w Rapallo jest uczciwem i szczerem dziełem pokoju, który nie zna zwycięzców i pokonanych. To też nieuzasadnione było wzburzenie, jakoby Niemcy żywiły zamiary wojenne. Niemcy uznały, że konieczne jest nowe unormowanie stosunków z Rosią. Kanclerz państwa cytuje klauzule do art. 116 traktaku pokojowego, w którym Ententa zastrzegła sobie wszelkie prawa wobec Rosji, wskazując, że koniecznem było unormowanie spraw z Rosją. Traktat w Rapallo jest umową polityczną, w której trzecia strona nie powinna widzieć jakiegokolwiek niebezpieczeństwa lub ograniczenia w swoich prawach. Wybór chwili dla zawarcia tego traktatu był ostrzeżeniem, lecz narady tego traktatu ułożone były na długo przed konferencją. Traktat w Rapallo tworzy pomost pomiędzy polityką gospodarczą Wschodu a Zachodu. Kanclerz przeczy kategorycznie, jakoby traktat w Rapallo zawierał tajne postanowienia natury wojskowej. (o)

Orgescb na Górnym Śląsku hula

KATOWICE 30 (PAT) W sobotę, jak już donosiliśmy orgeschowcy urządzili w Gliwicach napad na polaków zajętych w warsztatach kolejowych, oraz w fabryce Wołczyńskiego. Skutkiem tego napadu Polacy musieli uciekać z Gliwic i okolicy. Do Katowic przybyło przeszło 600 uciekinierów polskich. Ludność polska wzburzona temi wypadkami zgromadziła się tłumnie na ulicach. Manifestanci ze śpiewami polskich pieśni przeciągali przez miasto. W różnych częściach miasta, zwłaszcza przed dworcem, przyszło do drobnych starć. (2)

NA MARGINESIE.

Śmierć paskarza.

Stary paskarz umierał. Przeżył na świecie lat 60, z tego tylko kilka miesięcy w kryminale, miał wielki majątek i pogardę ludzką, czyli był zupełnie w „porządku".

Jednego dnia objadł się za dużo, drugiego położył się do łóżka i zawołał konsylium, trzeciego — lekarze go odstąpili, a czwartego...

Czwartego dnia, a raczej nocy zjawił się nagle ktoś przy jego łóżku.

Paskarza od kilku godzin opuściła gorączka i był już pewnym że wyzdrowieje. Tak to bywa czasem przed śmiercią.

Będąc zupełnie przytomnym zdziwił się niepomału obecnością nieproszonego gościa.

— Kto pan jesteś i czego sobie życzysz, a przedewszystkiem kto cię tu wpuścił? — zapytał niepewnym głosem.

— Jestem Anioł — odparł blady przybysz. — Czy nie masz do mnie jakiego interesu.

— Ja robię tylko interesy z ludźmi! — odparł paskarz zuchwale — o firmie „Anioł" nie słyszałem wcale.

— Napraw krzywdy, które poczyniłeś, nagródź łzy i cierpienia ludzkie ! — zaczął Anioł łagodnie.

— Niech mi pan głowy nie zawraca ! — żachnął się paskarz.

— Chcę wziąć twoją duszę.

— Ja nie mam żadnej duszy !... Ja mam dom handlowy, trzy kamienice, kapitały...

— A więc wyparłeś się swej własnej duszy ! — rzekł Anioł smutnie — bądź zdrów, więcej tu nie przyjdę !

I znikł...

Ale tej nocy nie miał już grzesznik zaznać spokoju.

W kilka minut stanął znów przed jego łożem jakiś chudy, czarny jegomość i rzekł bez żadnych wstępów:

— No, teraz możemy sobie pogadać.

— A pan znowu czego? — zapytał z irytacją chory.

— Jestem djabeł ! — rzekł czarny jegomość.

— To mnie nie objaśnia ! Czego pan chcesz.

— Chcę twojej duszy !

— Był tu już ktoś przed panem — mówił paskarz zimno — z podobnem żądaniem. I powiedziałem mu to samo co i panu powtarzam: Nie wiem co to jest dusza, nie widziałem nigdy duszy i nie mam duszy !...

Dyabeł się wzdrygnął.

— Miałem już do czynienia z rozmaitymi ludźmi — mówił zgorszony — lecz nie spotkałem jeszcze żadnego, któryby się wyparł własnej duszy.

— Nie mam żadnej duszy !. — upierał się chory.

— Nie masz ? a więc nadarmo się fatygowałem. Umieraj bezemnie.

I znikł...

Paskarza nawet djabeł nie chciał. Dlatego, jeżeli jednemu z tych łotrów się powie: „Niech cię djabli wezmą !" — na żadnym z nich wrażenia to nie czyni.

Paskarza nawet djabli nie chcą!...

„Goniec Krak." (o)

ZE ŚWIATA.

STRASZNA KATASTROFA OKRĘTOWA.

W zeszłym tygodniu wydarzyła się w kanale La Manche olbrzymia katastrofa okrętowa, jakiej od dawna nie notowano w kronice wypadków morskich. Angielski parowiec pocztowy „Egypt", kursujący od dwudziestu pięciu lat pomiędzy Anglja a Indjami owego dnia wyruszył o godzinie jedenastej z Londynu do Bombayu przez Marsylję.

Już na wodach Pas de Calais parowiec znalazł się pośród olbrzymiej mgły morskiej, która się rozpościerała także i na wody Atlantyku „Egypt", mający za sobą niejedną chwilę tragiczną, tym razem padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku Na pokładzie znajdowała się dość znaczna załoga i około 50 pasażerów, których liczba miała się powiększyć dopiero w Marsylji".

Nagle, zanim usłyszano sygnały alarmowe zbliżającego się okrętu, marynarze francuscy ujrzeli jakąś olbrzymią masę przed sobą.

Był to „Egypt" Nastąpiło gwałtowne zderzenie, po którem okręt angielski począł się oddalać w bocznym kierunku. „Seine" udał się w poszukiwania za parowcem angielskim, pragnąc się przekonać, czy zaszła katastrofa. Istotnie po dwudziestu minutach ujrzano statek, ale w stanie okropnym. Na pokładzie „Egyptu" odbywały się straszne sceny. Ze wszystkich stron dochodziły przeraźliwe krzyki i wołania o pomoc. Mężczyźni i kobiety rzucały się do wody, chwytając się desek i połamanych belek drzewa.

Marynarze francuscy w pośpiechu zaczęli spuszczać łodzie ratownicze celem wydobywania tonących.

Ale okręt francuski był także uszkodzony, skutkiem czego nie mógł długo pozostawać na morzu. Zabierając na pokład 230 ludzi żywych i 4 trupów, skierował się do Brestu.

Liczba ofiar jest bardzo znaczna.

A podczas gdy rozgrywały się tragiczne sceny na wodzie, na statku pozostał tylko po bohatersku telegrafista, który nie tracąc na chwilę zimnej krwi, bezustannie ponawiał sygnały alarmowe za pomocą okrętowej stacji radjotelegrafu. Na swoim posterunku wytrwał do końca, idąc wraz z okrętem na dno morza. Pewien anglik zaopatrzony już w pas bezpieczeństwa, widząc błagającą o pomoc kobietę, oddał jej ten pas, a sam — nie umiejąc pływać — rzucił się do wody. Dalsza pomoc została wysłana na miejsce katastrofy dopiero po powrocie „Seine" do Brestu Na ratunek wysłano wszystkie łodzie i statki, znajdujące się w porcie.

„Egypt" zatonął na głębokości 119 metrów w wodzie. Na jego pokładzie znajdowało się około półtora miljona funtów złotych. Wszystkie bagaże pasażerskie i poczta zatonęły. Agonja okrętu angielskiego trwała około pół godziny. W chwili gdy go pokryła woda, rozległo się kilkanaście eksplozji pochodzących z oddziału maszyn. Straty w ludziach wynoszą około stu osób. (1)

ILE JEST SZKÓŁ ŚREDNICH w POLSCE.

(§) Wyszło świeżo bardzo pożądane wydawnictwo p. t. „Spis szkół średnich ogólno kształcących Rzeczypospolitej polskiej" zawierające dane urzędowe według stanu z 1 listopada 1921. Zestawienie ogólne wykazuje 721 szkół średnich w Polsce, w tem 231 państwowych i 490 prywatnych. Do szkół tych uczęszczała ogromna liczba 204,804 młodzieży: 123,154 chłopców i 81,650 dziewcząt. Najwięcej szkół liczy województwo warszawskie, tj. 171, na drugiem z kolei miejscu stoi województwo łódzkie (91), potem poznańskie i lwowskie po (73) Najmniej szkół średnich mamy na obszarze Śląska Cieszyńskiego, bo tylko 7; Wileńszczyzna i Górny Śląsk nie są objęte wspomnianym spisem. (7)

ILE JEST JĘZYKÓW NA ŚWIECIE.

Podług najnowszych obliczeń pewnego francuskiego geografa, istnieje na całym świecie nie mniej jak 5,000 djalektów (narzeczy) i 800 całkiem od siebie odmiennych języków. Zupełnie odrębnych od siebie a więc różnolitych języków posiadają: Europa 89, Afryka 114 Azja 125 i Ameryka 417 — reszta 117 języków przypada na Oceanie. Na niektórych mniejszych wyspach południowych, niedaleko od siebie oddalonych i ściśle z sobą sąsiadujących, zupełnie odrębnemi mowami posługują się mieszkańcy i gdy się często spotykają, nie mogąc się rozmówić językiem porozumiewają się mimiką. (7)

FROTTE
ETAMINY BATYSTY
i FIRANKI
poleca sklep bławatny (2078K
A. TETZLAFF i S-ka
Piotrkowska 100 tel. 541

Muzeum Anatom.-patolog.
Codziennie od 10 r. do 11 w.
„Uranja" Cegielniana 34. 2368s

Popierajcie przemysł polski!

JAN LAND (2)

52,000.

„Tak, moi panowie," ciągnął dalej kaleka, „co teraz się stało — to — to — sakramencko trudno opowiedzieć. — Właściwie — właściwie — przez dłuższy czas nic wogóle się nie stało. Zrobiłem się nagle głuchy, niemy, czy też zostałem zachloroformowany — gdyż otworzyłem oczy, jakgdyby budząc się z ciężkiego snu i zamknąłem je ze strachu z powrotem, gdyż to, co ujrzałem, było właściwie dla silniejszych nerwów, niż moje" —

„Leżałem tak chwilę z zamkniętemi oczyma i trwało dość długo, zanim zdobyłem się na tyle siły, by powziąć postanowienie powtórnego otworzenia oczu. No — nareszcie doprowadziłem do tego i teraz — teraz ujrzałem znów ten zupełnie — zupełnie nieprawdopodobny obraz...

„Tak, jakby to opowiedzieć?... Leżałem prawdopodobnie w śniegu i gdy spojrzałem przed siebie, widziałem ogromną lokomotywę, leżącą na grzbiecie, której koła obracały się w powietrzu jak szalone, z zawrotną szybkością. Tłok pracował jak przy kurjerze, pędzącym całą siłą pary, wprawiając w opętany ruch wielkie koło popędowe. Cała maszyna pracowała jak zwarjowana i wyglądała jak olbrzymi żuk, który upadł na grzbiet i przebiera rozpaczliwie nogami. Ktoś — był to zapewne ów aktor, trzymał mi przed nosem zaciśniętą kurczowo pięść, w której widniała siódemka i z początku nie mogłem zupełnie pojąć, co ten stary chłopisko chce odemnie ze swoją głupią siódemką, którą przecie pobiłem właśnie waletem... Potem spojrzałem znów na maszynę i ucieszyłem się, że wypluwała swą mokrą, gorącą parę na drugą stronę, a nie na mnie. Była to pierwsza rozsądna myśl, gdyż mój biedny brat nie wyszedł tak dobrze Gorąca woda z maszyny poparzyła go na śmierć. Stopniowo przychodziłem do przytomności i teraz poczęło mi huczeć w głowie od syczenia, stękania i łomotu maszyny. Hałas ten zagłuszał prawie jęki rozpaczy, krzyki i biadanie ofiar katastrofy. Dziwiłem się bardzo, że nie odczuwam żadnego bólu. Czułem jednak, że nie mogę się ruszać, gdyż ramiona moje i nogi tkwiły w czemś silnie. Mogłem jednakże oddychać, nabrałem powietrza i począłem nagle głośno wymyślać. Pierwsze słowa, jakie wyrzuciłem, były: „Przeklęte porządki !" Dałbym niewiedzieć co za to, żebym mógł odepchnąć od siebie tą podłą pięść, która tak uparcie i groźnie trzymała mi wstrętną siódemkę pod nosem, — do wszystkich nagłych djabłów — tę siódemkę, na którą wlepiłem przecie właśnie swojego waleta"...

„Jak każde zmartwienie, tak i to skończyło się; wybrałem najlepszą cząstkę i popadłem znów w omdlenie. Przebudziłem się pierwszy raz w lazarecie w baraku na szczerem polu, gdzie zakładano tymczasowe opatrunki drugi raz zaś w szpitalu w Altenbeken. Wskutek tej katastrofy doznałem złamania ręki i nogi. Byłem kaleką. Dostałem jednak z zarządu kolejowego 52,000 marek w gotówce, jako odszkodowanie. Rachując dokładnie, musiałbym sprzedawać 866 lat mydło i perfumy, zanim mógłbym uzbierać ten kapitał.

„Tak, mój biedny brat przypłacił to życiem, aktor zaś ów głową, gdyż jak się później dowiedziałem, koła odcięły biedakowi głowę i żałowałem swojej wściekłości na niego za to że trzymał mi ciągle tę wstrętną siódemkę pod nosem. Cóż był on winien, że obaj zostaliśmy wyrzuceni jak groch z kapustą?... Dwudziestu zabitych, pięćdziesięciu rannych i jeden szczęśliwy wyszedł z tej katastrofy, gdyż dzisiaj jestem właścicielem domu i nie wiem, co to kłopoty.

Czy nie mam słuszności, twierdząc: Człowiek musi mieć szczęście, — wszystko inne to głupstwo ?"...

Z niem. tłom. S. B.

Dnia 30 maja r. b. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz najukochańszy mąż, ojciec, syn, brat, szwagier i dziadek

s. ✝ p.

STANISŁAW SUWALSKI

przeżywszy lat 55

Wyprowadzenie zwłok z ul. Napiórkowskiego 51 na nowy cmentarz katol. w Zarzewie odbędzie się w czwartek dnia 1 czerwca o godz. 4 po poł. Na smutny ten obrząd zaprasza krewnych i znajomych stroskana

RODZINA

Dnia 30 maja rb, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł nasz najukochańszy brat i wspólnik

ś. † p.

Stanisław Suwalski

W Zmarłym tracimy zacnego wspólnika i pamięć o nim nigdy w sercach naszych nie zaginie. Niechaj ziemia lekką Mu będzie.

Firma B-cia Suwalscy.

Po długich lecz ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem w dniu 30 maja r. b.

S. † P. 2246

STANISŁAW SUWALSKI

W zmarłym tracimy zacnego zwierzchnika dbającego o nasze dobro

Robotnicy Firmy B-cia Suwalscy.

Dnia 30 maja r. b. rozstał się z tym światem po długich i ciężkich cierpieniach 2245

S. † P.

Stanisław Suwalski

Pamięć o tym zacnym i szlachetnym człowieku zachowamy zawsze w głębokiej czci.

Majstrowie Firmy B-cia Suwalscy.

S. † P.

Marja z Wasilewskich Zukowska

Opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 30 maja 1922 r. przeżywszy lat 81

Eksportacja do kościoła św. Krzyża odbędzie się w czwartek dnia 1 czerwca o godz. 8 wieczorem z domu żałoby przy ul. Aleje Kościuszki 93. Nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy odprawione będzie w piątek dnia 2 czerwca o godzinie 10—tej, po czem nastąpi wyprowadzenie zwłok na stary cmentarz katolicki.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pogrązona w głębokim żalu

2447K **RODZINA.**

Dnia 2 czerwca r. b. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

Antoniego Bronzla

odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego w kościele św. Józefa o godz. 9½ rano na które krewnych przyjaciół i znajomych zmarłego zaprasza

2426K) **Pozosta Rodzina.**

ZYGZAKI

Wiadomości prasowo-sportowe.

Jak się dowiadujemy w przciągu przyszłego tygodnia, oprócz wiadomych dwóch dzienników, żadne innę pismo w Łodzi nie organizuje swego biegu okrężnego.

Magistat podaje do wiadomości, że za połamane nogi, w wybojach łódzkich bruków, u uczestników biegunie odpowiada.

Ostrzega się uczestników biegu, że stróż na ulicy Konstantynowskiej (numer nieczytelny) ma bardzo złego psa.

Towarzystwa Ubezpieczeń na życie zawiadamiają, że członków biegów okrężnych w Łodzi jako ludzi prześladowanych manją samobójczą nie będą ubezpieczały.

Właściciel domu przy ul. Pańskiej (numer nieczytelny) przed swym domem wystawił barjerę z czerwoną lampką, ponieważ tam jest wielka dziura, a za śmierć biegunów, nie chce odpowiadać.

Redakcje pism, urządających biegi stwierdzają, że dotychczas ilość prenumeratorów, jeszcze się nie powiększyła.

Zawodnicy mają podczas biegu kolportować dziennik urządzający wyścigi.

Stali prenumeratorzy są proszeni o oczekiwanie przed bramą, celem odebrania numeru od bieguna.

Ogłoszenie. Jest do wypożyczenia, prawie że srebrny kubeł do butelek od szampana. Nadaje się jako czasowa nagrodą dla zwycięzcy w biegu okrężnym. (o)

L I N.

Doroczne ogólne zebranie członków chrześć. związku włók.

W poniedziałek w Domu ludowym przy ul. Przejazd 34 odbyło się doroczne ogólne zebranie członków chrześcijańskiego związku włókienniczego.

O godz. 9-ej wieczór zagail zebranie prezes dotychczasowego zarządu p. J. Frankowski, który zaprosil na przewodniczącego zebrania posła na Sejm p. A. Harasza, a na sekretarza p. Jezierskiego.

Po ukonstatowaniu prezydjum, pp. F. Urbański i A. Chłopiński złożyli sprawozdanie z działalności związku za rok sprawozdawczy 1921 a poseł Harasz referował sprawozdanie kasowe. Po zatwierdzeniu sprawozdań i udzieleniu absolutorjum staremu zarządowi dokonano wyborów nowego zarządu Ze złożonego sprawozdania widać że frekwencja członków za rok 1921 w porownaniu z r. 1920 wzrosła o 50 proc. a w roku bieżącym Związek założył w samej Łodzi 6 nowych kół.

Na zakończenie na wniosek p. F. Urbańskiego uchwalono przyjść z pomocą pogorzelcom w Chlewiskach gdzie 80 rodzin robotników zostało pozbawionych dobytku i dachu W tym celu związek wydał wszystkim delegatom fabrycznym listy składek. I. K. S.

KRONIKA

— Nowe kasy daninowe.

Z dniem wczoraiszym czynne są tylko trzy kasy do wpłacania daniny. Kasa Nr. 1 (pierwszy urząd skarbowy) mieści się na Placu Wolności 14, Kasa Nr. 2 (drugi urząd skarbowy) Plac Wolności 2, oraz kasa Nr. 3 (trzeci urząd skarbowy) ul. Moniuszki Nr. 10. (2)

— Ruch budowlany w Łodzi.

W ostatnim okresie czasu ruch budowlany w naszym mieście znacznie się wzmógł.

Na posiedzeniach wydziału budowlanego zatwierdzono cały szereg planów budowlanych. (2)

(—) Hygiena Dziecka

Oddział Propagandny Hygieny Dziecka wygłosł 10 odczytów dla dorosłych oraz 94 pogadanki dla dzieci szkolnych. Cały szereg osób z pośród naszych działaczy społecznych żywo się przejął przyjazdem Oddziału. Pomiędzy osobami, które przyjmą bezpośredni udział w pracach Oddziału wymienić należy przedstawicieli P. A. K. P. D. Dr. Smoleńskiego, Dr. Mogilnickiego, Dr. Precnners, Dr. Majbaum—Marzyńskiego, Dr. Skalińskiego, przedstawiciela Urzędu Zdrowia Dr. Knichowieckiego, lekarza Żłobka. Kurator szkolny okręgu Łódzkiego oraz Panowie Inspektorowie szkolni wydatnie współdziałają w akcji Oddziału. (1)

— Jeszcze metalowcy

Onegdaj w związku przemysłowców w państwie polskim odbyła się konferencja w sprawie regulacji cennika płac u robotników metalowych w fabrykach włókienniczych.

Na konferencję tę przybyli delegaci klasowego i polskiego związku zaw. metalurgicznych a z ramienia przemysłowców dyrektorzy Rumpel i Gutke.

Na wstępie przemysłowcy oświadczyli, że robotnicy w wydziałach ruchu w fabrykach włókienniczych otrzymują w zasadzie 21 proc. podwyżki.

W sprawie regulacji cennika przemysłowcy zaproponowali zmniejszyć stawkę minimum zaś maximum podwyższyć, co przedstawiłoby się w następujący sposób: ci co zarabiali dziennie 1740 mk. będą zarabiać 1630 mk. z aś maximum zamiast 3360 dziennie wynosiłoby 2970 mk.

Delegaci robotników na tę propozycię nie zgodzili się, żądając wogóle zniesienta maximum zarobków ponieważ dobry wykwalifikowany robotnik nie powinien być skrępowanym w zarobkach. Wobec oświadczenia pp. Rumpla i Gutke, że akceptować tego nie mogą wskutek nieposiadania dostatecznego pełnomocnictwa narada została przerwana. (7)

— Strajk blacharzy trwa

W lokalu okręgowej komisji klasowych związków zawodowych odbyło się zebranie strajkujących blacharzy, na którym zdano sprawozdanie z przebiegu strajku. Ponieważ majstrowie nie chcą iść na zadne ustępstwa, postanowiono w dalszym ciągu kontynuować strajk.

Przyjmując pod uwagę, że pewna ilość strajkujących znajduje się w złym położeniu materjalnym, zarząd umieścił ich na robotach rządowych. (7)

— Pierwszy odczyt Ks Oraczewskiego.

Jutro o 8 w sali Filharmonji odbędzie się pierwszy odczyt Ks. prof. Oraczewskiego na temat Ludzie Cywilizacji Ks. Oraczewski należy bezsprzecznie do rzędu najpoważniejszych działaczy społecznych w Polsce i w sprawie tych co walczą za ojczyznę położył poważne zasługi W dziełach swych jak Polska Odrodzona Rozwój charakteru Dokąd idziesz Polsko Regulamin Polaka i innych nakreślił podstawy odrodzenia narodowego. Teorje wcielał w praktyce i organizował w najbardziej krytycznych chwilach w końcu 1918 i 1919 r. Konfederację Polską pod hasłem zespolenia sił narodu której sieć skupiła w swoim czasie na platformie ponadpartyjnej kilkaset organizacj współczesnych i kulturalnych. 9

— Żądania browarników.

Na ostatnim zebraniu browarników omawiano sprawę podwyżkową. W końcu postanowiono wystosować do polskiego związku przemysłu piwowarskiego, żądania podwyżki płac o 50 proc. z terminem do dnia 6 czerwca rb. (7)

— Audjencje u ministrów w Łodzi.

Województwo komunikuje, że podczas pobytu pp. ministrów w Łodzi p. prezydent rady ministrów Ponikowski, p minister spraw wewnętrznych Kamiński oraz p. minister skarbu Michalski audjencji udzielać nie będą. Natomiast ministrowie: robót publicznych, oświaty, kolei, handlu i przemysłu, opieki społecznej i pracy i zdrowia udzielać będą audjencji w Urzędzie Wojewódzkim w dniach 7 i 8 czerwca. Pragnący uzyskać audjencji winni zgłosić się w Urzędzie Wojewódzkim, pokój Nr. 32, w dniach 2, 3 i 6 czerwca od godz. 12—ej do 2—ej po południu.

— Nowy punkt graniczny dla handlu z Rosją.

(p) Komisarjat rządu na miasto Łódź obwieścił iż województwo w Tarnopolu uruchomiło w Husiatynie punkt graniczny.

Punkt ten będzie jednakże otwarty jedynie dla handlu z Rosją, a powrót repatrjantów przez Husiatyn ze względu na brak odpowiedniej stacji sanitarno żywnościowej dopuszczony nie będzie. (5)

— Majówka.

Zarząd chrześcijańskiego związku włókienniczego urządza dla członków i ich rodzin w pierwszy dzień Zielonych Świąt majówkę do lasku Łagiewnickiego. Punkt zborny o g. 6-ej rano przy Domu Ludowym (Przejazd 34). (12)

— Łódzkie „tranzakcje".

(p) W ubiegłym tygodniu przybył do Łodzi z Krakowa w sprawach handlowych kupiec Mozes Zylbersztajn. Pragnąc zakupić większą ilość towarów, przywiózł z sobą dużo gotówki. Na ulicy Dzielnej około rogu Piotrkowskiej, do Zylbersztajna podszedł jakiś nieznajomy mężczyzna i spytał się go gdzie się znajduje w Łodzi bank. Gdy Z. odpowiedział, iż jest przyjezdnym, wówczas nieznajomy zaproponował mu kupno brylantów, na co Z. zgodził się.

Dla załatwienia tej tranzakcji weszli oni do bramy Nr 6 przy ul. Dzielnej gdzie do nich przyłączył się dwaj wspólnicy handlarza brylantami. Po długich targach, Zylbersztajn został właścicielem brylantów zapłaciwszy 800,000 mk. gotówką. Jakież było jego przerażenie, gdy pokazawszy brylanty swemu przyjacielowi dowiedział się iż zamiast 800,000 mk. jest posiadaczem ...18 szkiełek Naiwny amator brylantów zawiadomił o oszustwie urząd śledczy. (5)

— Wróg wojny.

(p) 19 letni Feliks Figas, stawał przed s... za uchylanie się od służby wojskowej przez nie s... wienie się na komisję przeglądową w P. K. U.

Figas skazany został na 6 miesięcy więzienia na zazadzie amnestji połowę kary mu darowano (5)

— Wykrycie wielkiego składu skóry.

(p) Funkcjonarjusze urzędu walki z lichwą ujawnili ukryte składy skór. przeważnie pasów transmisyjnych podejrzanego pochodzenia, wartości kilkunastu miljonów marek. u Leona Rydla, przy ul. Cegielnianej 19, który posiada sklep manufaktury przy ul. Piotrkowskiej 20.

Urząd walki z lichwą pociągnął Rydla do odpowiedzalności karnej, z art. 24 ustawy z dnia 2 lipca 20 roku, za gromadzenie i ukrywanie towarów, w celach spekulacyjnych oraz za uprawianie handlu łańcuszkowego. Zapasy skóry zostały zasekwestrowane. (5)

— Miljonowa kradzież w tramwaju.

(p) Jadącemu tramwajem Józefowi Kolińskiemu, niewykryci sprawcy skradli z kieszeni portfel, w którym znajdowało się gotówką 10 tysięcy koron czeskich, oraz czek na pół miljona koron czeskich, ogólnej wartości 41 miljonów marek pol. (5)

KOMUNIKATY.

— Komentarz do wczorajszych „Zygzaków"

Wobec zwrócenia się do nas p. dyr. Rachlewicza o zakończenie polemiki, dotyczącej jego odezwy i repliki stwierdzamy. że p. Rachewiczowi nie robiliśmy żadnych osobistych zarzutów, jak również nie występowaliśmy przeciwko projektowi wmurowania tablicy pamięci Słowackiego, gdyż myśl tę uważamy za najzupełniej chwalebną, a jedynie wypowiedzieliśmy swe uwagi co do formy i sposobu ujęcia tematu przez dyr. Rachiewicza.

Obecnie po wzajemnych wyjaśnieniach uważamy sprawę za załatwioną (1) Z--i

— Trzy wieczory Artystyczne w Casino

Najlepsi artyści Stańczyka z Warszawy z Bielecką Halmirską Jastrzębcem i Lawińskim na czele przyjeżdżają do Casino na sobotę dn 3 niedz dn 4 i poniedziałek dn. 5 czerwca r.b. o godz 11 wiecz rozśmieszać będą łodzian swojemi piosenkami satyrami monologami: P Lawiński który dzięki wrodzonemu komizmowi uzyskał miano najlepszego humorysty wypowie Obronę Landru, Szyllera Szkolnika i wiele innych komicznych monologów. Atrakcją wieczorów będzie znakomita para taneczna Parnell i Pawliszczewa w nowych tańcach i scenach choreograficznych

9 2439—1

— Zebranie

Dnia 31 maja r.b. o godz 6-tej wiecz. odbędzie się.

Ogólne Zebranie

czeladników kowalskich w Resursie Rzemieślniczej przy ul Kilińskiego №117 gdzie będą omawiane sprawy

1. Należenie bezwględne do Kasy Chorych.
2. 8-mio godzinny dzień pracy i angielskie soboty.
3. Podwyższenie płacy o 85 proc. od ogól. zarobku 9

— Ze Zw Oficerów Rez Woj Łódz

Zarząd Związku Oficerów Rez. Woj. Łódź. podaje do wiadomości, iż z dniem 1 czerwca r.b. Sekretarjat Związku rozpoczyna swą czynność w Kasynie Ofic. Gar. Ł. Al. Kościuszki 4 w g. 19 21 w celu rejestracji i zapisywania się p.p Oficerów Rez.

PP. Oficerowie rez. proszeni są w imię własnego i ogólnego dobra o najrychlejsze rejestrowanie się. 9

Odczyt Janusza Korczaka

Ściągnął wielkie zastępy swojej publiczności, jako że dzień sobotni a temat dla narodu izraelskiego nadzwyczaj ciekawy, bo polegający na wielkim kontraście teorji z rzeczywistością.

Początek o godzinie 11-ej wieczorem. **CASINO** Początek o godzinie 11-ej wieczorem.

GOŚC. WYSTĘPY ARTYSTÓW TEATRU ARTYSTYCZNO — LITERACKIEGO

„STAŃCZYK" z Warszawy

Tylko 3 ostatnie w tym sezonie

Program wieczorów 3 i 4 czerwca (sobota i niedziela)

Część I-sza.

1. Prolog wyp. JASTRZĘBIEC WALERY
2. Pieśni — BIELECKA MARJA
3. „Wyścigi") LAWIŃSKI Druga rapsodja Liszta) LUDWIK
4. „Polityczne wyścigi") wyp. autor JAS- „Bzdury wiosenne") TRZĘBIEC W.
5. „Gwiżdę") HALMIRSKA „Majówka") BARBARA
6. Ballada o grafie Dembode Bombardaux wyk. przy wł. akompan. na gitarze RENTGEN MARJAN
7. Taniec ekscentryczny Foxt odtańczą: N. PAWLISZCZEWA i F. PARNELL

Przerwa 10 minut. — — —

Część II-ga

8. Pieśni — BIELECKA MARJA
9. „Waluta") wypowie autor JASTRZĘ- „Szeła") BIEC WALERY
10. „Teściowa", „Roztańcowana ba" przy własnym akomp. na gitarze RENTGEN MARJAN
11. „Łubok", komiczny duet taneczny rosyjski N. PAWLISZCZEWA i F. PARNELL
12. „Wiosna", „Bańki mydlane" — HALMIRSKA BARBARA
13. „Obrona Landru" „Dr, Radwan" — LAWINSKI LUDWIK.

Przerwa 10 minut.

Poniedziałek, dn. 5 czerwca całkowita zmiana programu!

Część I-sza

1. Prolog wyp. JASTRZĘBIEC WALERY
2. Nowe Pieśni BIELECKA MARJA
3. Piosenka z młodych lat „Paszporty"— LAWINSKI LUDWIK
4. Przegląd ginekologiczno-polityczny — Conterefekty wyp. autor JASTRZĘBIEC WALERY
5. „Przyjdzie taki dzień", „Serenada pana Kona" — HALMIRSKA BARBARA
6. „Kino" przy własnym akompan. na gitarze RENTGEN MARJAN
7. Staro greckie klasyczne tańce — PAWLISZCZEWA — PARNELL

Część II-ga

8. Nowe Pieśni — BIELECKA MARJA
9. Bezeceństwo „Waluta" — wyp. autor JASTRZĘBIEC WALERY
10. „Do wiosny" — HALMIRSKA B.
11. „Metamorfoza", Jego suknia i jej mundur" RENTGEN MARJAN
12. „Matelot" angielski — PAWLISZCZEWA-PARNEL
13. „Szyller-Szkolnik" „Mowa posła Grinhorna" LAWINSKI LUDWIK

Sala dobrze wentylowana.

Bilety wcześniej nabywać można codziennie w kasie Casina od godziny 5-ej po południu a w dniu przedstawień od 11 rano bez przerwy. 2438d1

Dla pań, panów i dzieci!

w wielkim wyborze nowości sezonowe: najmodniejsze wełny; kamgarny, bostony, szewioty, sztrajchgarny, półwełny, alpagi, woale, satyny, etaminy, zefiry, płótna, półpłótna, madepolamy, obrusy, serwety, kapy, firanki, chustki, trykotarze pończochy, rękawiczki, galanterje) krawaty, bielizna, obuwie.

Konfekcja: wielki wybór palt, kostjumów, ubrań.

Towary w dobrych gatunkach.

Ceny najprzystępniejsze!

— — Poleca — —

Chrześcijański „Jarmark Łódzki"

Piotrkowska Nr. 44 I—e piętro!

W czasie obiadu magazyn otwarty.

UWAGA: Ze sklepem na parterze nie mamy nic wspólnego! (2199K

Najsolidniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie reperacje najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegarów pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga! **Uwaga!**

Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądany także posiadam na składzie zegary kontrolne. (884K

KUPUJĘ

brylanty, złoto srebro. zegarki. biżuterje. stare zęby. płacę najlepiej Konstantynowska 7 MILICH prawa of. I p. 2427K

Dam 10 procent

w gotówce lub prowiantach za wypożyczenie mi na krótki czas 1.000.000 mkp. Pewność zabezpieczę na hipotece lub wekslami zgłoszenie Rzeźnik Napiórkowskiego 12. (2412)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Żydostwo w walce z językiem polskim

Istnieje w Warszawie Stowarzyszenie pracowników handlowych wyznania mojżeszowego Dawniej, za czasów niewoli Polski, posługiwało się ono wyłącznie językiem polskim. Teraz mamy Państwo Polskie, niepodległe, a handlowcy żydowscy nie pozwalają przemawiać po polsku na zebraniach. Dowiadujemy się o tem z żargonówki „Folsk-Cajtung", gdzie czytamy:

„Pareset zdziczałych, sfanatyzowanych żydowskich pracowników handlowych czyniło tumult i wrzawę przy każdej próbie któregokolwiek mówcy zwrócenia się do zebranych w języku polskim. Nie obchodziło ich to, że na tem zebraniu byli także polscy towarzysze, którzy nie rozumieją żargonu. Nie interesowało ich to, czy mówca potrafi przemawiać w żargonie, czy nie. Dzikiem wyciem i okrzykami: „Po żydowsku!" bezustannie przerywali każdemu mówcy polskiemu".

Coraz lepiej..

Wojskowi i akademicy w Wilnie

(K) Redukcja urzędów postępuje w dalszym ciągu wyrzucając coraz nowe rzesze inteligencji na bruk. Rejestracja bezrobotnych wykazuje 677 pracowników umysłowych bez zajęcia. Wzrasta natomiast duch inicjatywy i przedsiębiorczości, oszczędność, liczenie się z marką, o którą coraz trudniej, podczas kiedy dawniej wystarczały podwyżki, lub kuzynostwo z którymś z niezliczonych geniuszów prowincjonalnych nieboszczki Litwy Srodkowej.

W dziedzinie inicjatywy gospodarczej rej wiodą byli wojskowi. Na parterze pewnej kamienicy, funkcjonuje piekarnia, założona przez byłych żołnierzy i oficerów. Kapitan waży pieczywo, porucznicy chleb pieką, żołnierze noszą wory z mąką. Wesoło tam, gwarno i dobrze. Dobrze, bo ci dzielni ludzie nie wstydzą się pracy i nie chodzący luzem, dali jeszcze jedną ofenzywę społeczeństwu. Ofenzywę na nasze życie wewnętrzne

Spółek takich namnożyło się dużo w Wilnie, dużo i wszystkie prosperują najlepiej Kierownicy bowiem brak doświadczenia zastępują większą ilością energji, społeczeństwo zaś energicznie je popiera

Obok żołnierza kroczą osadnicy. Akademicka Spółdzielnia Wytwórcza da prace do końca wakacji przeszło stu kalekom. Spółdzielnia uruchomiła piekarnię, fabrykę mydła, biuro podań prawnych, schronisko turystyczne 5) ect. Ruch samopomocowy akademików wileńskich zatacza coraz szersze kręgi. (2)

Zjazd pracowników gospodarstwa wiejskiego.

(K) Wielkopolski naukowo-doświadczalny Instytut rolniczy organizuje Zjazd pracowników naukowych w zakresie gospodarstwa wiejskiego który odbędzie się w drugiej połowie czerwca b. r. w Bydgoszczy. Wszelką korespondencję skierowywać należy pod adresem Biura Zjazdu, Bydgoszcz Państwowy Instytut Naukowo—Rolniczy, prof. Bassali. (2)

Miljon marek za występ

Takiej sumy zażądał p. Adam Didur, gdy mu zaproponowano występy w operze warszawskiej. Dyrekcja opery na sumę powyższą zgodzić się nie mogła i wobec tego występy p. Didura nie odbędą się. (7)

ETAMINY

BATYSTY, FROTTE
i FIRANKI
poleca sklep bławatny
A. TETZLAFF i S-ka
Piotrkowska 100 Tel. 541

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Taryfy kolejowe.

(—) Zjednoczona żegluga polska wystosowała do p. prezesa ministrów, wszystkich ministerjów i niektórych posłów podanie, które w streszczeniu zamieszczamy.

Powołana w celu przejęcia i wspólnej eksploatacji objektów żeglugi państwowej w myśl uchwał komitetu ekonomicznego rady ministrów, spółka „Zjednoczona żegluga polska" przystąpiła z dniem 1—ym kwietnia r. b. do działania.

Na wstępie tej działalności Spółka, jakkolwiek przejęła od rządu tabor holowniczy jednakże spotkała się z wielkimi trudnościami prowadzenia przewozów towarowych, stanowiących zwykle podstawę transportu wodnego, wskutek bardzo niskich stawek frachtowoych.

Taki nienormalny stan rzeczy jest wynikiem obecnego stosunku rządu polskiego do kolei państwowych, które przewożą towary po cenach nie odpowiadających istotnym kosztom przewozu, wtedy, gdy żegluga rzeczna przewozić może towar jedynie na zasadach taryf, wystarczających nietylko na pokrycie bezpośrednich kosztów, ale na amortyzację urządzeń ruchomych i choćby najskromniejszy dochód z kapitału ulokowanego. Polityka taryfowa polska doprowadziła do tego że zwir wydobywany z Wisły transportuje się na odległość 60 klm. wzdłuż rzeki, przy pomocy okrężnej trasy kolejowej, wynoszącej 720 klm., a to z tego powodu, że cena transportu koleją jest i wtedy niższa, niż wodą.

Cegłę z rejonu Grudziądz—Toruń kieruje się masowo do Warszawy i okolic koleją, gdy dla transportu tego najwłaściwszą drogą jest Wisła.

Drzewo wywożone do portu gdańskiego unika obecnie naturalnej drogi, jaką jest Wisła, a wywożone masowo tamuje na terenach gdańskich ruch towarowy.

Taryfy kolejowe, nietylko znacznie odbiegają od faktycznych kosztów przewozu, ale także od tego stosunku, w jakim były przed wojną do wartości towaru przewożonego, lub nawet do miernika miarodajnego, jakim jest zboże.

Dopóki rząd nie doprowadzi taryf kolejowych do wysokości, pokrywających koszty przewozu i oprocentowania kapitału, dopóty żegluga rzeczna nie będzie w stanie spełnić swych zadań.

Zadaniem zaś żeglugi rzecznej, uwzględniającem gospodarcze nakazy ekonomji narodowej, jest przewóz towarów masowych i ciężkich, a to z tego powodu, iż droga wodna zużywa znacznie mniej materjału opałowego, niż kolejowa. Ekonomiczne zaś gospodarowanie węglem należy obecnie w Polsce do aktualnych potrzeb państwa.

Z tych względów Zjednoczona żegluga polska prosi o jaknajśpieszniejsze podniesienie taryf kolejowych, w przeciwnym bowiem razie żegluga rzeczna w Polsce nietylko nie będzie mogła się rozwijać, ale zaniknie, a utrzymanie jej, jako drogi komunikacyjnej ekonomicznie niezbędnej, wymagać będzie rządowej subwencji, dla pokrycia deficytu, jak to ma miejsce na drogach żelaznych.

Targi Wschodnie.

Udział Ministerstwa Rolnictwa, jako przedstawiciela Państwa.

(=)Ministerstwo Rolnictwa i dóbr państwowych w piśmie, wystosowanym do Zarządu Targów Wschodnich, zapowiada udział Swój w tegorocznych Targach w **charakterze największego w Polsce producenta drzewa i szczepionek.**

Zarazem podkreśliło doskonałą organizację Targów pod względem zapewnienia obcokrajowcom bezustannego komunikowania się z Ich krajami, podnosząc rozmiary Targów i ilość firm eksponujących jako znaczną w stosunku do krótkiego przeciągu czasu, w jakim wszystkie prace przygotowawcze przeprowadzone zostały.

Ministerstwo rolnictwa wyraziło nadto życzenie, aby na następnych Targach Wschodnich całość produkcji rolniczej hodowlanej i przemysłu rolnego złączona była w jedną grupę wraz z eksponatami leśnymi i ogrodniczymi i dawała obraz całokształtu zdolności eksportowej Państwa w tym kierunku,

W szczególności zwróciło Min. Rolnictwa uwagę na konieczność wyodrębnienia w dziale nasiennictwa artykułów jak np.: nasiona, marchwi, buraków, koniczyn,traw i warzyw, które stanowią poważną pozycję w eksporcie i w bilansie handlowym Polski.

W dziedzinie zaś hodowli należałoby zdaniem Min. rolnictwa uwzględnić dział eksportu jaj, produkcję masła i serów, hodowlę trzody i wyroby masarskie, a także urządzić starannie zorgnizowany dział hodowli inwentarza żywego zarodowego i zarodowych gniazd drobiu, ze względu na to, że w stosunku do Wschodu rolnictwo Polskie będzie zawsze eksportem materjału uszlachetnionego i będzie przez Rumunję, Rosję i państwa bałkańskie traktowane jako źródło nabycia inwentarza zarodowego.

Udział wystawców francuskich w II.

(=) Dnia 19 maja b. r. odbyło się w biurze państwowym dla handlu zagranicznego w Paryżu wspólne posiedzenie Izby handlowej francusko-polskiej w Paryżu i państwowego Komitetu rady przybocznej dla zewnętrznego handlu Francji celem ustalenia warunków, pod jakimi producenci i kupcy francuscy mogliby uczestniczyć w II. Targach W,

Na posiedzeniu tem wygłosił o sprawie tej referat p. Maxime Vicaire francuski attache handlowy w Warszawie

Robotnicy duńscy w Gdańsku

= Do Gdańska przybyło 90 robotników fachowców z Danji, którzy będą zatrudnieni w warsztatach stoczni gdańskiej. Są to głównie specjaliści w zakresie okrętowym. Sprowadzenie ich stało się koniecznem z tego względu że wielu robotników stoczni gdańskiej wstąpiło na służbę rządową w wolnem mieście Gdańsku, wskutek czego stocznia gdańska nie mogłaby wykonać kontraktów tj. budowy nowych okrętów okrętów Stocznia Gdańska w najbliższym czasie zmierza sprowadzić jeszcze kilkuset robotników fachowców z działu okrętowego z zagranicy. (7)

„Wełna poznańska".

(=) Na terenie b. dz. pr. nie ma prawie wcale przędzalń, gdyż wobec potężnego przemysłu niemieckiego tej branży, nie mogły przedsiębiorstwa polskie powstawać. Po odzyskaniu niepodległości konkurencja zachodnia odpadła a ponieważ produkcja krajowa nie może zaopatrzebowania wyrobów włókienniczych pokryć, dlatego grono rzutkich fachowców postanowiło przędzalnię taką stworzyć w Poznaniu, aby z jednej strony zużyć produkowaną w naszej dzielnicy wełnę, z drugiej zaś strony, zaopatrywać ludność w tanie materjały.

Juz z początkiem ub. roku nabyli obecni założyciele nieruchomość w Głównej, z własną bocznicą i maszyną parową wytwarzającą 150 koni siły, a aktem notarjalnym z dnia 15. 3 1922 utworzyli ze współudziałem Banku Zjednoczenia Tow. Akc. w Poznaniu spółkę akcyjną pod firmą „Wełna Poznańska" Tow. Akc. w Poznaniu — z kapitałem zakładowym 75,000,000 mk. podzielonych na 15,000 akcji na okaziciela.

Wobec wytwórczości krajowej surowca, przedsiębiorstwo to ma zapewnione wydatne zatrudnienie, tem więcej, że ma na składzie również wielkie ilości wełny angielskiej. — Przędzalnia czynna jest już od jesieni roku ubiegłego. (1)

Muzeum Anatom.-patolog.
Codziennie od 10 r. do 11 w.
„Uranja" Cegielniana 34. 2368.

Ostrzegamy administracje dzienników w Polsce przed biurem ogłoszeniowem

M. Dukes Nachf

Max Augenfeld & Emerich Lessner
Wien Wolzeile 16
które nie płaci swoich zobowiązań

Ogłoszenie.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Radomiu obwieszcza, że w dniu 26 czerwca 1922 roku o godz. 12 w południe w lokalu tegoż Zarządu (ul. Lubelska 53) odbędzie się licytacja za pomocą zamkniętych w kopertach ofert pisemnych na oddanie w dzierżawę skarbowego tartaku w Zagozdżonie w Nadleśnictwie Jedlnia na termin około 6 lat t. j. od dnia zatwierdzenia umowy do 31 grudnia 1928 roku.

Tenutę dzierżawną oznaczają sami oferenci. Wadjum w kwocie 500. 000 mk. powinno być przed licytacją złożone do Kasy Skarbowej Pożyczkowej, kasy Oszczędności lub Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na rachunek Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych w Radomiu, kwit zaś dołączony do oferty.

W ofercie winno być umieszczone oświadczenie, że reflektant zna warunki dzierżawy i licytacyjne i zgadza się na nie, oraz zna sam objekt dzierżawy.

Dzierżawca zobowiązany będzie do postawienia wyszczególnionych w osobnym wykazie budowli i urządzeń na placu tartacznym oraz do wykończenia tartaku.

Jako kaucję na dotrzymanie umowy złoży dzierżawca w dniu podpisania umowy list gwarancyjny na sumę 5.000.000 mk. Banku zaakceptowanego przez Min. Skarbu, lub też tę samą sumę w obligacjach pożyczki państwowej czy też w biletach skarbowych.

Szczegółowe warunki licytacji i dzierżawy są do przejrzenia w godzinach biurowych w Zarządzie Okręgowym Lasow Państwowych w Radomiu (ul. Lubelska 53 w Nadleśnictwie Jedlnia i w Departamencie Leśnictwa w Warszawie (ul. Senatorska 15).

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych
w Radomiu. 2402d

Bilans BANKU UDZIAŁOWEGO w Łodzi

spółdzielni z odpow. udziałami, ul. Moniuszki № 10
dnia 30 kwietnia 1922 roku,

Aktywa		Pasywa	
Gotowizna w kasie oraz w bankach	15.682.156	Udziały członków	11 544,000
Weksle zdyskontowane	53.977.415	Kapitał zasobowy	1.000.000
Papiery procentowe własne	494.990	Wkłady	55 819.789
Weksle u korespondentów	7.076.122	Korespondenci	284.667
Ruble	20.622	Redyskonto	9.095 000
Korespondenci	5.465.533	10% wnioski był. członków do zwrotu	312.963
Sumy przechodnie	89.402	Kapitał rezerwowy	35.718
Ruchomości	1	10% podatek państwowy	2.081
Koszty handlowe (w tym danina marek 8[illegible]5.158)	3.015.342	Sumy przechodnie	581.153
		Dywidenda za rok 1921	170.956
		Zyski i straty	1.813
		Zwrot sum odpisanych na straty	11.192
		Procenty i prowizja	7.564 251
Mk.	86.4[illegible]5[illegible]3.	Mk.	86.421,583.

Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z d n. 27 kwietnia 1921 roku w myśl ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach został zmieniony statut istniejącego od r. 1904 Handlowo—Przemysłowego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Łodzi z jednoczesnym przemianowaniem nazwy Towarzystwa na BANK UDZIAŁOWY w Łodzi, spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami. 2435

FERBOL
w 11 kolorach do odnawiania i przefarbowania obuwia
GATUNEK PRZEDWOJENNY.
Skład farb „RIPOLIN" Warszawa Graniczna 9 tel 94—53 № 65

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam zaszczyt zakomunikować Sz. Klijenteli, iż po krótkiej przerwie został **otwarty**

handel detaliczny mąki i kaszy

w Łodzi, przy ulicy **Wólczańskiej № 77,** istniejący od roku 1875.

Polecając się nadal łaskawym względom Sz. Klijenteli pozostaję
2373b
Z poważaniem
ADAMEK

Targ Rzemieślniczy
w Łodzi, Aleja Kościuszki 73.
przedłużony do dnia 18 czerwca r, b. Sprzedaż na miejscu. Wejście bezpłatne. 2450p

Potrzebny
pomocnik ogrodnika i robotnik do robót w polu. Zgłoszenia Zielona 23 Restauracja

Dr. Artur Banasz
urolog.
(Choroby nerek, pęcherza dróg moczowych, chron. rzeżączka)
przyjmuje od g. 5 i pół do 7
Moniuszki № 11. 53

Potrzebny
pianista, 2-ch skrzypków, i basista do sali tańca w niedziele święta od 2—11 wieczorem. Zgłaszać się Piotrkowska 290 cukiernia. (2432K

Do sprzedania
wielki wybór wszelkich nieruchomości jak majątków ziemskich, gospodarstw rolnych. domów, fabryk, willi, pałaców, młynów i różnych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych po leca biuro pośrednicze Fortuna Łódź, Wólczańska 165. 23797p

ROBOTNICY!
Taniej niż na Piotrkowskiej, w tej samej cenie jak na starówce, poleca gotowe ubrania nowe i używane polski sklep ubrań R. KEMPNY, ul. Nawrot 41. Róg Kilińskiego.

Wyprowadzony pies
z podwórza Buldog maści żółtej obroża szeroka na szyji nabijana kamrami miedzianymi znaczek 1926. Ktoby wiedział o takim psie niech da znać za nagrodą 10 tysięcy mk. Kto przetrzymuje tego psa będzie karany sądownie. Rzgowska 80 m. 5404

Została zagubiona
karta urlopowa wydana przez oficera placu w Łęczycy (powiatu Łęczyckiego) na imię Tadeusza Tomickiego (ur w roku 1895) ochotnika W. P. bombardjera 201 pułku art. pol. Dyw. Ochotn. 2445p

Dwa pokoje
z przedpokojem i kuchnią, w Pabjanicach chętnie zamienię na takież mieszkanie w Łodzi. Zgłoszenia składać do adm. Rozwoju pod literami „J. P." 2428p

Dr. med. Kazimierz Koliński
choroby oczu
Zgierz, ul. Dąbrowskiego 5.
od 4 ej do 6-ej ppoł.
2351s6

Dr. STAWOWCZYK
Sienkiewicza 29.
Choroby wener. i skórne
Przyjm. od 9—10½ i 5—7 (2095

wznowił przyjęcia
Dr. med P. Langbard
Zawadzka 10.
choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 9—11 i od 5—8 w niedziele przed poł.

Dr. F. Skusiewicz
ul. ANDRZEJA 11.
Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9 — 11 i od 5 do 7 i pół pp. Panie od 5—6
498—B—o

Dr. med P. BRAUN
Południowa 23,
Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych Przyjm. 10—1 i 5—8, Panie 4—5
617-B-12

Do sprzedania
2 domy 3 piętrowe z wygodami. Wiadomość Gubernatorska 5 u właściciela od 8 — 12 i od 5 pp.

Dwuch oficerów
pragnie stołować się przy rodzinie. Oferty do administracji „Rozwoju" pod „Kawalerowie" 2406a2

Dr. Zygmunt Ługowski
ul. Konstantynowska 31
Choroby kobiece i akuszerja
przyjmuje od 5 do 7 po poł.
1342d W. U. Z. zdn. 1—III-22

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Ul. Ewangielicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6. 2301

Kupuje meble
dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN Dzielna 19 (256?

POTRZEBNA
dziewczyna do podawania Mleczarnia Łęczycka Al. Kościuszki 43.

Piegi, Pryszcze i opaleniznę usuwa radykaln.

KREM ORO METAMORPHOSE

1954K

8-o klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie

L. SIENNICKIEJ

właśc. EUGENJA KRYGIEROWA

w Łodzi, Piotrkowska 157.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 7-go czerwca r. b. o godz. 4-ej po poł. Podania przyjmuje kancelarja szkoły codziennie od 9-ej do 2-ej. 2277

Kartofle

ładne jadalne Mk. 700 ćwiartka sprzedaje sklep T. Kozanecki i S-ka przy ul. Kilińskiego Nr. 72 wprost poczty. Panom handlującym znaczny rabat. (2409K

W 8-kl. Gimnazjum Filologicznem

Aleksego Zimowskiego

w Łodzi, ul. Targowa 63.

Egzaminy wstępne odbywać się będą dnia 6, 7 i 8 czerwca o godz. 4-ej pp. 2408K

Daję na raty

wszelką garderobę męską i damską, różne łokciowe towary, bieliznę, meble i t. d. **„OSZCZĘDNOŚĆ" Wólczańska 43** I-sze piętro front.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAAA Obrączki ślubne wszystkie fasony gwarancja za złoto pierścionki kolczyki zegary zegarki Brzezińska 10 Placek przyjmuje reperacje 5596—14

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany krzesła wiedeńskie ogrodowe oraz inne sprzedaje Przeździecki Piotrkowska 108 5330 5

AA Sprzedaż manekinów oraz fasonów papierowych Piotrkowska 154—18 5715—2

AA Meble różne z kilku pokoi wyprzedam tanio Piotrkowska 261—4 front 5740—6

AA Tranzakcji prędkiego kupna lub sprzedaży dokonać można za pośrednictwem Współpomocy wiadomość Konstantynowska 13 Belweder 5745—2

A Garderobę szafę czarną inne szafy łóżka stół krzesła otomanę sprzedam Sienkiewicza 59—26 oficyna drugie wejście drugie piętro 5718—2

A Meble wyprzedaje tanio łóżka szafy bieliźniarkę umywalnie leżankę otomanę lustra garnitur salonowy kredens stół krzesła biuro Piotrkowska 223 m. 6 5627—6

Większa ilość beczek i zbiorników żelaznych oraz motor benzynowy 3 P. S. połączony z dynamo sprzedaje Spawalnia Rekord Rokicińska 12a 5721—3

Sklep spożywczy z pokojem i kuchnią do sprzedania Milsza 10 5724—2

Sprzedam sklep szewcki z towarem lub bez oraz 1 pokój z kuchnią frontową Piechociński Napiórkowskiego 12 5727—1

Wysprzedaż mebli kanapa ceratowa przedwojennej włosi wiadomość Konarskiego 5—8 Radogoszcz 5730—2

Do sprzedania drzewo budowlane drzwi okna i urządzenie sklepowe w stolarni Poprzeczna 11 (przy Rzgowskiej) Dębowski 5631—5

Rower tanio sprzedam Zgierz Szczęśliwa 1—5 od 7 wiecz. 5736—2

Jasna sypialka nowa i skrzypce z futerałem są do sprzedania Krucza 25 stolarnia 5758—1

Plac na Chachule do sprzedania wiadomość Piotrkowska 96 dozorca wskaże 5741—2

Tanio sprzedam lodownię pokojową gramofon i łóżeczko dziecinne Piotrkowska 275—52 5746—2

A Szafę łóżka z materacami etażerkę zegar gramofon sprzedam Przejazd 24—3 5752—3

Kupię sklep z kapeluszami oferty pod Zdolna 5735—2

Place 2 do sprzedania na Widzewie wiadomość Kilińskiego 139 restauracja —3

Dom sprzedam 22 mieszkania stajnie murowane cena przystępna Przędzalniana 118 u gospodarza 5757—3

Gospodarstwo 8 mórg ziemi z zabudowaniem łąka obok Tuszyna do sprzedania wieś Kempica poczta Tuszyn Prockowski 5748—3

Sklep rzeźniczy z urządzeniem sprzedam z powodu wyjazdu cena przystępna Krucza 19 5713—7

Sklep spożywczy bez towaru do sprzedania lokal wolny Grabowa 33 róg Miljonowej wiadomość u właściciela domu 5703—5

Sklep spożywczy bez towaru jest do sprzedania Suwalska 9 5701—2

Domek z urządzeniem rzeźniczym chustawki na placu 2 mieszkania sklep z powodu wyjazdu sprzedam Chojny Wysockiego 15 5717—2

A Kredens łóżka gabinet tremo otomanę stół krzesła szafy umywalkę sprzedam Sienkiewicza 59—21 oficyna pierwsze piętro drugie wejście 5679—2

OKAZYJNIE obrączki ślub ne złote pierścionki zegarki oraz garderoba nowa i używana Rutkowski sklep komisowy Główna 33 5517—2

Sklep spożywczy z pokojem do sprzedania Lubelska 12 wprost Napiórkowskiego 5577—1

Pół domu z ogrodem owocowym do sprzedania za 3 mil. mk. blisko rynku wiadomość Piotrkowska 307 restauracja 5677—1

Motocykl 4 konie w ruchu i dubeltówka 12 kalibru bez kurkowa okazyjnie do sprzedania Dzielna 42—7 5678—1

Sklep Polski do sprzedania Pomorska 33 6716—2

Kupuje złoto srebro biżuterje garderobę używaną Rutkowski Główna 33 5694—9

Do sprzedania używane łóżka z materacem Zachodnia 39 u tapicera 5692—1

Sprzedam domek murowany 6 mieszkań z ogródkiem zaraz Widzew Graniczna 16 5693—2

Sklep do sprzedania razem z towarem ul. Kilińskiego 194 5685—2

Sklep rogowy do sprzedania Krucza 23 5684—2

4 pawie do sprzedania wiadomość Szkolna 26 Hedrych od 4—8 wiecz. 5714—1

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 182 5331—2

AA Letniska Tworzyjanki do wynajęcia 3 2 i 1 pokój z kuchnią wiadomość Juljusza 26 m. 46 5742—3

A Potrzebny wspólnik z kapitałem kilka miljonów marek do nader korzystnego przedsiebiorstwa wiadomość Konstantynowska 13 Belweder 5744—

Dziewczyny które pracowały przy torebkach papierowych mogą się zgłaszać Cegielniana 50 5698—1

Do pracowni sukien są potrzebne zdolne panny Piotrkowska 145—7 5691—1

Potrzebna prasowaczka Wólczańska 116 pralnia 5688—1

Wynajmę domek z ogródkiem na przedmieściu lub wsi niedaleko tramwaju oferty pod Domek do Rozwoju 5690—1

Młodzieniec samotny z 6-cio klasowem wykształceniem sumienny pozostający w przykrym położeniu poszukuje jakiejkolwiek pracy oferty proszę nadsyłać do Rozwoju pod Nieszczęśliwy 568.—1

Urzędnik największej instytucji Łódzkiej pola., Małopolanin przyjmie posadę biurową w kantorze fabrycznym warunek wolne pomieszkanie oferty pod Urzędnik do Rozwoju 5687—1

Potrzebna ekspedjentka do cukierni W. Michalski Dzielna 10 5706—1

Młode małżeństwo poszukuje od zaraz pokoju umeblowanego lub bez mebli dzielnica obojętna zapłata od umowy oferty do Rozwoju sub Pilne 5712—2

Letnisko w Rudzie Pab. ogród owocowy ładna okolica na lat kilka do wynajęcia wiadomość Szosa—Pabjanicka 26 Pakulska 5707—2

Potrzebny bufet w dobrym stanie pięć łokci długości Piotrkowska 103 Rosenberg 5733—2

Pokoju umeblowanego poszukuje bankowiec kawaler ewen z utrzymaniem oferty sub. E. F. do redakcji niniej. pisma 5739—1

Przybłąkał się pies wyżeł biały i bronzowe łaty można odebrać za zwrotem kosztów Kilińskiego 191 5729—3

Jako wspólniczka przystąpię do korzystnego interesu oferty pod Miljon do Rozwoju 5752—2

Do mniejszego interesu handlowego potrzebna osoba obeznana z prowadzeniem książek handlowych i w części korespondencji oferty pod „T. K." do Rozwoju 5726—2

Zdemobilizowany plutonowy W. P. poszukuje posady ekspedjenta lub w gospodarstwie fabrycznym dobrze piśmienny zgłoszenia Napiórkowskiego 12—2 5728—1

Potrzebny ślusarz na blaszane i meblowe roboty oraz chłopiec mający początki tokarni Rokicińska 12a 5727—3

Prasowaczka do koszul i drobiazgów oraz uczennica potrzebne wiadomość Dzielna 24 pralnia 5719—2

Potrzebna krawcowa do kawiarni Rozwadowska 19 5723—2

Pokój przy rodzinie poszukiwany zaraz Merkur Piotrkowska 82 tel 8-26 5720—1

Potrzebna dziewczyna do posługi w kuchni wiadomość Zielona 12 restauracja 5747—1

Potrzebna prasowaczka na stałe Kilińskiego 152 5749—3

Malarz L. Tamborski Łódź Brzezińska 56 obecnie bez zajęcia proszę o łaskawe nadesłanie robót pokojowe szyldowe złocenie ram reperacje figur i pomniki na cmentarzach wykonywam sumiennie 5750—3

Potrzebny sztebmach na dniówkę lub akord Aleksandrów pod Łodzią Kościelna 419 5751—4

Sala tańców w ogrodzie do wynajęcia wiadomość Piotrkowska 290 w cukierni 5753—2

Zdemobilizowany poszukuje pracy w piekarni jako czeladnik wymagania skromne zgł. do Rozwoju pod Wymaganie 5754—1

Zagubione dokumenty

Skradziono kartę bezterminowego urlopu wyd. w Łęczycy kapralowi Mieczysławowi Kanickiemu 5683—2

Staszewska Kazimiera zagubiła paszport niemiecki familijny wydany w Łodzi 5702 2

Wincenty Jabłoński wieś Salaszyn gm. Piotrkowice zagubił kartę powołania wydaną w Łęczycy 5705—2

Skowrońska Marja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 5708—2

Pawłowska Aleksandra zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 5909—2

Rzeźniczak Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w Łęczycy 5710—2

Marczyńska Józefa zagubiła paszport niemiecki wydany w Łęczycy 5711 2

Domanalewicz Lajzer z Ozorkowa zagubił kartę powołania wyd. w Łęczycy 5704—2

Pawlak Józef zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi 5725—3

Biniecka Anna zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łasku 5737—3

Zaginęła legitymacja na imię Artura Fuksa na wolny przejazd wydana przez Dyrekcję Kolej Elektrycznej Łódzkiej

Drużdż Katarzyna Piotrkowska 171 zagubiła paszport polski wyd w gm. Pichary 5756—3

Zakosztowicz Franciszek Staro Zarzewska 50 zagubił paszport polski wydany w gm. Kościelnica 5755—3

Meble!!!

różne sprzedaję oraz przyjmuję wszelkie obstalunki wchodzące w zakres stolarstwa. Prosimy o zwrócenie bacznej uwagi, że **drugie piętro niema nic wspólnego z pierwszem piętrem,** zupełnie osobne.

SIENKIEWICZA 59, oficyna, drugie wejście **drugie piętro, mieszk. 26**

CENA OGŁOSZEŃ PRZED TEKSTEM I W TEKŚCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ, ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.

ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój" w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski — W tłoczni W. Czajewskiego.